

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 3.3.2025
COM(2025) 65 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**de evaluare a posibilităților de raționalizare și simplificare a procesului de aplicare
a unui mecanism de asigurare a capacității în temeiul capitolului IV din Regulamentul
(UE) 2019/943, în conformitate cu articolul 69 alineatul (3) din Regulamentul (UE)
2019/943**

1. INTRODUCERE

Regulamentul (UE) 2024/1747¹ din 13 iunie 2024 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii. În temeiul articolului 69 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/943 modificat („Regulamentul privind energia electrică”), Comisia Europeană („Comisia”) emite un raport de evaluare a posibilităților de raționalizare și simplificare a procesului de aplicare a unui mecanism de asigurare a capacității și prezintă propuneri în vederea simplificării procesului de evaluare a mecanismelor de asigurare a capacității, după caz. *Articolul 69 alineatul (3) din Regulamentul privind energia electrică are următorul cuprins:*

„Până la 17 ianuarie 2025, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport detaliat de evaluare a posibilităților de raționalizare și simplificare a procesului de aplicare a unui mecanism de asigurare a capacității în temeiul capitolului IV, astfel încât să se asigure faptul că statele membre pot răspunde îngrijorărilor legate de adecvare în timp util. În acest context, Comisia solicită ACER să modifice metodologia de evaluare a adecvării resurselor la nivel european menționată la articolul 23, în conformitate cu articolele 23 și 27, după caz.

Până la 17 aprilie 2025, după consultarea statelor membre, Comisia prezintă propuneri în vederea simplificării procesului de evaluare a mecanismelor de asigurare a capacității, după caz.”

Prezentul raport evaluează posibilitățile de raționalizare și simplificare a procesului de aplicare a unui mecanism de asigurare a capacității în temeiul capitolului IV din Regulamentul privind energia electrică.

2. CADRUL UE PRIVIND MECANISMELE DE ASIGURARE A CAPACITĂȚII

2.1 Cadrul UE care decurge din Regulamentul privind energia electrică și din OACME

Capitolul IV din Regulamentul privind energia electrică a introdus cerințe pentru justificarea mecanismelor de asigurare a capacității și norme pentru punerea în aplicare a unor astfel de măsuri, pentru a se asigura că mecanismele de asigurare a capacității nu denaturează în mod nejustificat piața internă a energiei electrice a Uniunii și că acestea nu sunt introduse ca substitut pentru reformele necesare ale pieței în statele membre².

Cadrul UE privind mecanismele de asigurare a capacității a fost instituit pentru a permite și a coordona mai bine introducerea unui instrument suplimentar temporar care să permită sistemului energetic să furnizeze o capacitate suficientă (inclusiv flexibilă) pentru a satisface cererea pe

¹ [Regulamentul \(UE\) 2024/1747 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Regulamentelor \(UE\) 2019/942 și \(UE\) 2019/943 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii, JO L, 2024/1747, 26.6.2024.](#)

² A se vedea articolul 20 și articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/943.

termen mediu și lung, inclusiv sprijinirea decarbonizării sistemului energetic și integrarea unei utilizări tot mai mari a surselor regenerabile variabile de energie. În plus, au apărut preocupări suplimentare în ceea ce privește securitatea aprovizionării cu energie electrică în urma crizei energetice fără precedent cu care s-a confruntat Uniunea în ultimii ani. Piața internă a energiei electrice a fost esențială pentru a face față provocărilor generate de criză, permițând statelor membre să se bazeze pe rezervele lor reciproce. În urma crizei și având în vedere ambiția reînnoită în ceea ce privește dezvoltarea surselor regenerabile de energie și obiectivele de decarbonizare ale UE, mecanismele de asigurare a capacității bine proiectate pot juca un rol important în garantarea adecvării resurselor, asigurând în același timp buna funcționare a pieței interne, facilitând implementarea tehnologiilor cu cea mai redusă intensitate a emisiilor de dioxid de carbon și reducând la minimum costurile pentru consumatori. Normele privind piața internă a energiei electrice sunt completate de dispozițiile UE privind ajutoarele de stat, în special de cadrul privind ajutoarele de stat prevăzut în Orientările Comisiei din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie („OACME”)³, care se aplică măsurilor de securitate a aprovizionării care implică ajutoare de stat, inclusiv mecanismelor de asigurare a capacității.

Mai precis, cadrul UE privind adecvarea resurselor și mecanismele de asigurare a capacității poate fi rezumat după cum urmează (capitolul IV din Regulamentul privind energia electrică și secțiunea 4.8 din OACME):

2.1.1 Disfuncționalitatea pieței și adecvarea

Articolul 20 din Regulamentul privind energia electrică prevede că statele membre cu probleme de adecvare identificate trebuie să elaboreze un plan de punere în aplicare care să stabilească modul în care intenționează să abordeze cauzele profunde ale preocupării în ceea ce privește adecvarea prin reforme ale pieței și să îl transmită Comisiei spre revizuire. Statele membre au obligația de a monitoriza implementarea planurilor lor de punere în aplicare și de a publica rezultatele în rapoartele anuale.

2.1.2 Necesitatea și proporționalitatea

Statele membre stabilesc un obiectiv privind securitatea aprovizionării, denumit și standard de fiabilitate, în conformitate cu normele detaliate la articolul 25 din Regulamentul privind energia electrică. Standardul de fiabilitate este rezultatul unei analize economice și stabilește o limită pentru subvenționarea supracapacității în detrimentul concurenței și al banilor contribuabililor europeni, atunci când costul capacității suplimentare depășește bunăstarea socială generată de această capacitate. În acest scop, Regulamentul privind energia electrică autorizează ENTSO-E să elaboreze o metodologie de calculare a valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică (VoLL), a costului unei noi intrări într-un anumit interval de timp (CONE) și a standardului de fiabilitate⁴. Metodologia a fost aprobată de ACER în octombrie 2020.

³ Comunicare a Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie 2022, C/2022/481, JO C 80, 18.2.2022, p. 1.

⁴ Metodologia pentru calcularea valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică (VoLL), a costului unei noi intrări într-un anumit interval de timp (CONE) și a standardului de fiabilitate: [Microsoft Word - VOLL CONE RS - Anexa I \(europa.eu\)](#).

Necesitatea unui mecanism de asigurare a capacității și nivelul capacității de achiziție ar trebui evaluate pe baza unei evaluări a adecvării⁵. În acest scop, Regulamentul privind energia electrică autorizează ENTSO-E să elaboreze o metodologie de evaluare a adecvării resurselor în Europa (denumită în continuare „metodologia ERAA”⁶), care a fost aprobată de ACER în octombrie 2020. În fiecare an, ENTSO-E prezintă, pe baza metodologiei respective, o propunere de evaluare anuală a adecvării resurselor la nivel european (*European Resource Adequacy Assessment – ERAA*), care urmează să fie aprobată de ACER. În conformitate cu articolul 24 din Regulamentul privind energia electrică, statele membre își pot baza, de asemenea, mecanismele de asigurare a capacității pe evaluări ale adecvării resurselor la nivel național („NRAA”), care ar trebui, cu toate acestea, să se bazeze pe metodologia ERAA și să facă obiectul unei revizuiri de către ACER în cazul în care constatările lor diferă de cele din ERAA.

Volumul achiziționat ca reacție la prețurile capacității ar trebui stabilit astfel încât volumul achiziționat să nu depășească standardul de fiabilitate.

2.1.3 Caracteristici de proiectare

Cadrul actual al UE pentru mecanismele de asigurare a capacității stabilește o serie de cerințe care trebuie îndeplinite. În mod concret:

- sprijinul ar trebui să fie alocat (și nivelul sprijinului stabilit) prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale [articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul privind energia electrică];
- proiectarea mecanismului de asigurare a capacității ar trebui să asigure eligibilitatea tuturor tehnologiilor care îndeplinesc cerințele tehnice și de mediu obiective. Toate aceste tehnologii ar trebui să fie eligibile pentru a participa în mod nediscriminatoriu [articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul privind energia electrică]. Mai recent, a fost introdusă o dispoziție pentru a încuraja statele membre să ia în considerare adaptarea proiectării mecanismelor de asigurare a capacității pentru a promova resurse flexibile nefosile, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea (articolul 19g din Regulamentul privind energia electrică);
- cerințele de disponibilitate (și sancțiunile aferente) ar trebui să fie suficiente pentru a oferi o remunerație care să stimuleze disponibilitatea în perioadele de criză preconizată a sistemului (ceea ce poate duce la creșteri bruște ale prețurilor în cazul în care sistemul nu este suficient de flexibil) și care să fie proporțională cu serviciul furnizat sistemului energetic [articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul privind energia electrică];
- mecanismele de asigurare a capacității ar trebui să permită participarea capacităților transfrontaliere (articolul 26 din Regulamentul privind energia electrică). În acest scop, Regulamentul privind energia electrică autorizează ENTSO-E să elaboreze o metodologie

⁵ O evaluare a adecvării este un studiu privind adecvarea sistemului de energie electrică de a satisface cererile actuale și preconizate de energie electrică.

⁶ Metodologia de calcul al evaluării adecvării resurselor la nivel european: [Microsoft Word - ERAA - Anexa I \(europa.eu\)](#).

care să permită participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității⁷, care a fost aprobată de ACER în 2020;

- participarea tehnologiilor pe bază de combustibili fosili este limitată de o limită de emisii [articolul 22 alineatul (4) din Regulamentul privind energia electrică]. Mai recent, a fost introdusă o derogare pentru tehnologiile bazate pe combustibili fosili ale căror emisii depășesc limita (articolul 64 din Regulamentul privind energia electrică). În cazul în care este acordată, derogarea permite ca resursele care depășesc limita de emisii să participe la mecanismele de asigurare a capacității până la 31 decembrie 2028, în anumite condiții;
- în cazul unei rezerve strategice, ar trebui să fie clar că capacitatea contractată în rezerva strategică nu va participa la piețele energiei electrice, chiar și în situațiile în care prețurile sunt ridicate [articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul privind energia electrică].

2.2 Procesul actual de aprobare

Etapele necesare în temeiul Regulamentului privind energia electrică și al normelor privind ajutoarele de stat se desfășoară, de obicei, în paralel, pentru a facilita o aprobare rapidă:

1. Statul membru prezintă Comisiei un plan de reformă a pieței (plan de punere în aplicare), care explică modul în care statul membru intenționează să soluționeze disfuncționalitățile pieței sau denaturările în materie de reglementare. Comisia își dă avizul în termen de patru luni de la prezentarea oficială a planului (articolul 20 din Regulamentul privind energia electrică)⁸.
2. Statul membru ar trebui să justifice necesitatea și proporționalitatea mecanismului de asigurare a capacității pe baza a două elemente:
 - o evaluare a adecvării. Acest lucru se poate realiza utilizând metodologia ERAA, astfel cum a fost aprobată de ACER. În cazul în care un stat membru dorește să se bazeze pe o NRAA, ipotezele, metodologia și rezultatele acesteia trebuie verificate de Comisie înainte de adoptarea deciziei privind ajutorul de stat. Mai precis, în cazul în care NRAA identifică o preocupare care nu a fost identificată în ERAA, statul membru transmite⁹ ACER propria NRAA; în termen de două luni, ACER emite un aviz cu privire la justificarea diferențelor dintre evaluările naționale și europene (articolul 24 din Regulamentul privind energia electrică) și
 - un obiectiv privind securitatea aprovizionării (standardul de fiabilitate), calculat pe baza articolului 25 din Regulamentul privind energia electrică și a metodologiei ACER pentru calcularea valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, a costului unei noi intrări într-un anumit interval de timp și a

⁷ Metodologia pentru participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității: [Microsoft Word - XBP CM - Anexa I - specificații tehnice \(europa.eu\)](#).

⁸ Statele membre discută adesea cu Comisia proiectul de plan de reformă a pieței înainte de a-l prezenta în mod oficial, ceea ce facilitează adoptarea rapidă a avizului Comisiei cu privire la plan.

⁹ Adesea, OTS și autoritățile naționale discută evaluările adecvării la nivel național cu ACER înainte de a-și prezenta în mod oficial rapoartele. Acest lucru ajută ACER să identifice din timp orice aspecte legate de rapoarte, în ceea ce privește ipotezele, metodologia etc.

standardului de fiabilitate [articolul 23 alineatul (6) din Regulamentul privind energia electrică]. Standardul de fiabilitate și metodologia acestuia trebuie verificate de Comisie înainte de adoptarea deciziei privind ajutorul de stat.

3. Statul membru trebuie să notifice Comisiei mecanismul de asigurare a capacității în vederea evaluării în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat.

3. SITUAȚIA ACTUALĂ A PUNERII ÎN APLICARE A CADRULUI UE ȘI PRINCIPALELE ÎNVĂȚĂMINTE

Cadrul UE pentru mecanismele de asigurare a capacității a fost adoptat în 2019 și, de atunci, a necesitat o serie de măsuri pentru a fi pe deplin pus în aplicare (și anume elaborarea metodologiilor UE legate de mecanismele de asigurare a capacității¹⁰). Se pot trage învățăminte din atelierele Comisiei, din practica privind ajutoarele de stat și din rapoartele de monitorizare a securității aprovizionării („SoS”) ale ACER¹¹. Aceasta include durata și complexitatea procesului de aplicare a unui mecanism de asigurare a capacității.

Prezentul raport se bazează pe practica aplicată de statele membre atunci când au în vedere, adoptă și operează un mecanism de asigurare a capacității de la adoptarea Regulamentului privind energia electrică, precum și pe practica decizională a Comisiei. De la intrarea în vigoare a Regulamentului privind energia electrică, Comisia a adoptat decizii privind ajutoarele de stat pentru două sisteme (Belgia¹², Finlanda¹³). Comisia poartă discuții prealabile notificării cu o serie de state membre cu privire la sistemele lor.

Raportul se bazează, de asemenea, pe feedbackul transmis Comisiei de către părțile interesate în cadrul consultării sale publice cu privire la propunerea sa privind reforma organizării pieței energiei electrice¹⁴, care a fost rezumat în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește propunerea Comisiei¹⁵.

La 22 mai 2023 și la 7 iunie 2023, Comisia a organizat două ateliere cu statele membre pe tema „Raționalizarea cadrului mecanismului de asigurare a capacității al UE”. Atelierele s-au axat în special pe metodologia actuală a ERAA și pe procesul de aprobare a mecanismelor de asigurare a capacității. Conținutul acestor ateliere a fost, de asemenea, prezentat de Comisie și ACER Forumului UE de reglementare în domeniul energiei electrice la 8 iunie 2023 și la 27 mai 2024.

¹⁰ Metodologia de determinare a VoLL, a CONE și a standardului de fiabilitate, metodologia de evaluare a adecvării resurselor la nivel european și metodologia pentru participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității.

¹¹ Disponibile la adresa: <https://www.acer.europa.eu/electricity/security-of-supply/monitoring-security-electricity-supply>.

¹² Două decizii privind ajutoarele de stat pentru a modifica sistemul belgian, identificate cu numerele de caz SA.54915 și SA.104336.

¹³ Decizie disponibilă cu numărul de caz SA.55604.

¹⁴ Disponibilă la adresa: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13668-Electricity-market-reform-of-the-EUs-electricity-market-design/public-consultation_en.

¹⁵ Document de lucru al serviciilor Comisiei, Reforma organizării pieței energiei electrice, SWD(2023) 58 final, https://energy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/SWD_2023_58_1_EN_autre_document_travail_service_part1_v6.pdf.

Forumul a salutat inițiativa de a accelera procesul de aprobare a mecanismelor de asigurare a capacității și de a simplifica metodologia ERAA¹⁶.

În cele din urmă, prezentul raport detaliază anumite aspecte abordate în contextul negocierilor privind propunerea de Reformă a organizării pieței energiei electrice de către colegiitori, care au dat naștere obligației Comisiei de a elabora prezentul raport.

3.1 Disfuncționalitatea pieței și adecvarea

Comisia a elaborat și a emis orientări¹⁷ pentru statele membre cu privire la modul de elaborare a planurilor lor de punere în aplicare. În cursul evaluării planurilor, Comisia solicită opinia părților interesate cu privire la reformele propuse de statele membre și organizează reuniuni sau are schimburi scrise cu statele membre pentru a clarifica întrebările sau problemele pe măsură ce acestea apar.

Orientările Comisiei pot facilita analiza posibilelor denaturări în materie de reglementare și a disfuncționalităților pieței în statele membre. De asemenea, structura propusă în orientări a permis Comisiei să înțeleagă mai bine funcționarea și problemele specifice ale pieței energiei electrice din statul membru respectiv. Acest lucru permite Comisiei să își adopte mai rapid avizul cu privire la plan. Până în prezent, multe state membre (12 din 27¹⁸) au primit deja avize ale Comisiei cu privire la planurile lor de punere în aplicare.

3.2 Necesitatea și proporționalitatea

Metodologia ACER de evaluare a adecvării resurselor la nivel european a fost adoptată de ACER în 2020. Dezvoltarea unui ERAA în conformitate cu metodologia ERAA a necesitat o punere în aplicare etapizată de către ENTSO-E. Deși ENTSO-E a înregistrat progrese considerabile în dezvoltarea ERAA, ACER nu a aprobat ERAA din 2021 și 2022, în principal din cauza lipsei de coerență și robustețe a evaluării. În 2024, pentru prima dată, ACER a aprobat „ERAA 2023”, concluzionând că evaluarea a atins un nivel de robustețe care permite factorilor de decizie să se bazeze pe rezultatele sale.

Unele state membre¹⁹ și-au exprimat criticile cu privire la complexitatea metodologiei ERAA și la faptul că, în conformitate cu metodologia actuală, „scenariul central de referință” al ERAA (cu două variante – cu și fără mecanisme de asigurare a capacității) este cel care ar trebui utilizat pentru a identifica preocupările legate de adecvare. Cu toate acestea, ar trebui să se țină seama de faptul

¹⁶ A se vedea concluziile Forumului din 2023 aici: https://energy.ec.europa.eu/events/38th-meeting-european-electricity-regulatory-forum-2023-06-08_en. A se vedea concluziile forumului din 2024 aici: https://energy.ec.europa.eu/events/39th-european-electricity-regulatory-forum-2024-05-27_en.

¹⁷ Disponibil la adresa: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-12/market_reform_plan_guidance_final_0.pdf.

¹⁸ Belgia, Bulgaria, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Lituania, Polonia, Spania, Suedia (Estonia trece în prezent prin acest proces).

¹⁹ Aceste aspecte au fost, de asemenea, discutate în cadrul celor două ateliere cu statele membre, organizate în iunie 2023.

că metodologia ERAA se bazează pe o așa-numită evaluare „probabilistică”, care ia deja în considerare existența mai multor scenarii și probabilitatea apariției acestora. În pofida acestui fapt, unele state membre consideră că existența unui singur scenariu central de referință pentru a descrie traiectoria viitoare este prea restrictivă, deoarece poate da impresia că prezintă un „adevăr unic” pentru viitor și pune mai puțin accentul pe traiectoriile alternative. În prezent, una dintre principalele critici ale scenariului central de referință este că acesta se bazează pe ipoteza că obiectivele din planurile naționale privind energia și clima („PNEC”) vor fi realizate pe deplin, fără a se ține seama de faptul că pot apărea întârzieri în punerea în aplicare a măsurilor descrise în planuri și că astfel de întârzieri ar putea afecta adecvarea sistemului. Regulamentul privind energia electrică se referă la „scenarii centrale de referință”. Acest lucru permite introducerea unui scenariu central de referință suplimentar, care prezintă un ritm diferit al tranziției energetice. Cu toate acestea, ar trebui să reprezinte o reprezentare probabilă a viitorului pentru a permite luarea unor decizii privind ajutoarele de stat, care să se bazeze pe aceste scenarii centrale pentru a justifica necesitatea și proporționalitatea mecanismelor de asigurare a capacității.

Deoarece rezultatele ERAA nu au fost disponibile înainte de 2024, statele membre au fost obligate să se bazeze pe NRAA (care trebuie să se bazeze pe aceeași metodologie ACER ca ERAA) pentru a-și justifica și a dimensiona mecanismele de asigurare a capacității în perioada respectivă. Potrivit Raportului ACER din 2023 de monitorizare a securității aprovizionării²⁰, unele state membre au făcut obiectul unor evaluări cuprinzătoare ale adecvării, dar ACER a semnalat, de asemenea, că este posibil ca alte state membre să fi aplicat abordări „prea simplificate” care au deviat substanțial de la metodologia ACER. Este interesant de observat că, potrivit Raportului ACER din 2024 de monitorizare a securității aprovizionării, multe state membre²¹ includ deja în NRAA scenarii suplimentare față de scenariul central de referință, modelând un ritm diferit al tranziției energetice. Unele state membre²² includ în propriile NRAA scenarii de modelare a unei disponibilități reduse a resurselor sau a capacităților rețelei²³, evaluând impactul condițiilor improbabile cu impact ridicat asupra sistemului de energie electrică. Aceste scenarii iau în considerare riscurile determinate de evoluție negativă, spre deosebire de abordarea probabilistică prevăzută în Regulamentul privind energia electrică, care asociază probabilitățile unor evenimente viitoare incerte. În cele din urmă, Regulamentul privind energia electrică prevede că evaluările adecvării resurselor pot lua în considerare sensibilitățile la fenomenele meteorologice extreme. Câteva state membre²⁴ includ în NRAA proprie astfel de sensibilități.

Metodologia ACER pentru calcularea VoLL, CONE și a standardului de fiabilitate a fost adoptată de ACER în 2020. În conformitate cu această metodologie, statele membre efectuează studii de anchetă cu diferite grupuri de consumatori de energie electrică pentru a estima disponibilitatea lor de a plăti pentru capacitate, precum și cu furnizorii de capacitate pentru a estima costul noilor

²⁰ acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/Security_of_EU_electricity_supply_2023.pdf.

²¹ Belgia, Bulgaria, Cehia, Franța, Spania, Portugalia (Raportul ACER din 2024 de monitorizare a securității aprovizionării).

²² Estonia, Belgia, Finlanda și Suedia (Raportul ACER din 2024 de monitorizare a securității aprovizionării).

²³ Aceste situații includ, de exemplu, defecțiuni simultane ale mai multor elemente de rețea, o întrerupere în furnizarea combustibilului pentru producerea de energie electrică, o disponibilitate mai redusă a centralelor nucleare străine sau locale.

²⁴ Germania, Irlanda, Italia și Suedia (Raportul ACER din 2024 de monitorizare a securității aprovizionării).

capacități. Punerea în aplicare a metodologiei ACER la nivel național diferă în mod semnificativ de la un stat membru la altul²⁵. Un studiu²⁶ recent de consultanță al ACER a constatat că este probabil ca divergențele semnificative dintre statele membre în ceea ce privește VoLL (evaluare utilizând o abordare bazată pe sondaj) și CONE să nu poată fi explicate pe deplin prin particularitățile naționale care reflectă diferențele structurale din economia lor. Se indică posibilele dificultăți de punere în aplicare²⁷ și diversitatea rezultatelor legate de o abordare bazată pe sondaje. Aceste probleme de punere în aplicare pot duce la abateri, ceea ce ar putea duce la investiții excesive sau insuficiente în securitatea aprovizionării. Punerea în aplicare a metodologiei și realizarea studiului privind VoLL, CONE și standardul de fiabilitate în fiecare stat membru pot fi, de asemenea, operațiuni greoaie și costisitoare, în special pentru autoritățile naționale mici, care ar putea să nu dispună de resurse și de personal pentru a efectua acest exercițiu.

3.3 Caracteristici de proiectare a mecanismului de asigurare a capacității

Pe baza practicii decizionale, Comisia a identificat următoarele deficiențe principale în *proiectarea* mecanismelor de asigurare a capacității.

În primul rând, unele mecanisme de asigurare a capacității conțin cerințe privind proiectarea produselor care pot îngreuna participarea noilor tehnologii (cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea), consolidând astfel mixul de producție existent²⁸. Aceste cerințe includ, de exemplu: cerințele de disponibilitate și factorii de reducere restrictivi (adică procentul capacității instalate a unității care caracterizează capacitatea sa efectivă), capacitățile minime eligibile, cerințele de livrare susținută pe termen lung și dimensiunile minime ale ofertei.

În al doilea rând, în cadrul unor mecanisme de asigurare a capacității este important să se încurajeze noile intrări pe piață (de exemplu, prin furnizarea de contracte pe termen lung); în practică, acest lucru poate necesita timp. Potrivit Raportului ACER din 2024 de monitorizare a securității aprovizionării, întreprinderile tradiționale, în calitate de furnizori „tradiționali” de capacitate, sunt principalii beneficiari ai sprijinului. Mai precis, centralele electrice pe bază de gaze naturale sunt principalii beneficiari ai mecanismelor de asigurare a capacității începând cu 2022, urmate de capacitatea nucleară și hidroelectrică²⁹. În același timp, furnizorii de capacitate netradiționali, cum ar fi sursele regenerabile de energie, stocarea și răspunsul părții de consum, reprezintă o mică parte din capacitatea remunerată prin mecanismele de asigurare a capacității, chiar dacă urmează o tendință pozitivă de creștere³⁰. Cu toate acestea, este important de reținut că acest lucru se datorează în parte faptului că mecanismele de asigurare a capacității la nivelul

²⁵ Raportul ACER din 2021 de monitorizare a securității aprovizionării, p. 8.

²⁶ <https://www.acer.europa.eu/public-events/acer-webinar-implementation-eu-methodology-electricity-adequacy-metrics>.

²⁷ Acest lucru se datorează faptului că statele membre au luat decizii pe baza mai multor factori în ceea ce privește proiectarea studiului și prelucrarea rezultatelor aferente.

²⁸ A se vedea Raportul ACER din 2023 de monitorizare a pieței privind barierele din calea răspunsului părții de consum și harta smartEN privind mecanismele de adecvare a resurselor: smarten.eu/wp-content/uploads/2022/01/the-smarten-map-2021-DIGITAL-final.pdf.

²⁹ Ponderea lor relativă în 2023 a fost de aproximativ 32 %, 24 % și, respectiv, 15 %.

³⁰ Potrivit Raportului ACER din 2023 de monitorizare a securității aprovizionării, sursele regenerabile de energie, altele decât centralele hidroelectrice, reprezintă doar 6 GW sau 3 % din capacitatea totală; răspunsul părții de consum reprezintă 4 GW, în timp ce stocarea este încă redusă, situându-se la 300 MW în 2022.

întregii piețe reflectă mixul de energie electrică, iar cea mai mare parte a remunerației este direcționată către resursele existente pe piață.

În al treilea rând, mecanismele de asigurare a capacității nu permit uneori participarea efectivă a resurselor transfrontaliere pe picior de egalitate cu furnizorii de capacitate interni, astfel cum se prevede în Regulamentul privind energia electrică³¹. Cu excepția mecanismului polonez de asigurare a capacității, punerea în aplicare a cadrului pentru participarea transfrontalieră directă este fie în curs (Belgia, Franța și Irlanda), fie simplificată (Italia) în restul mecanismelor de asigurare a capacității la nivelul întregii piețe. Potrivit unor studii³², acest lucru se datorează faptului că actualul cadru pentru participarea transfrontalieră, care include și metodologiile elaborate de ACER, este complex și dificil de pus în aplicare. În plus, Regulamentul privind energia electrică prevede că o capacitate maximă de intrare permisă (MEC) pentru a participa la mecanismele de asigurare a capacității ar trebui să fie calculată de centrele de coordonare regionale (RCC) și să se bazeze pe evaluările anuale ale ERAA. Până în 2023, statele membre au calculat ele însele MCE (deoarece procesul de calcul din cadrul RCC nu fusese stabilit, iar rezultatele ERAA nu au fost disponibile). În 2024, RCC au elaborat pentru prima dată recomandări MEC, pe baza rezultatelor ERAA 2023 aprobate. Cu toate acestea, ENTSO-E evaluează în prezent pe deplin adecvarea resurselor pentru doar patru ani-țintă din cei zece menționați în Regulamentul privind energia electrică. Acest lucru creează o lacună în materie de date pentru calcularea MEC.

În al patrulea rând, mecanismele de asigurare a capacității din diferitele state membre aplică sancțiuni eterogene pentru a stimula furnizorii de capacitate să își îndeplinească angajamentele. Regimurile de sancțiuni existente în cadrul mecanismelor de asigurare a capacității nu oferă întotdeauna stimulente suficient de adecvate pentru a garanta efectiv furnizarea serviciului contractat³³. De exemplu, sancțiunile pentru întârzierile în consolidarea capacităților sau pentru lipsa disponibilității sunt, în general, mult mai reduse decât VoLL utilizată pentru a identifica costurile lipsei de capacitate și pentru a justifica mecanismele de asigurare a capacității.

În cele din urmă, Regulamentul (UE) 2024/1747 (articolele 19g și 19h) permite statelor membre să introducă scheme de sprijin pentru flexibilitatea combustibililor nefosili. Având în vedere că obiectivul urmărit de astfel de scheme de flexibilitate se poate suprapune cu obiectivele mecanismelor de asigurare a capacității, ar trebui să se ia în considerare interacțiunea dintre mecanismele de asigurare a capacității și măsurile de flexibilitate pentru a asigura mixul de capacități decarbonizate fiabile și flexibile necesar pentru viitorul sistem energetic în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor.

3.4 Consultare publică, transparență și evaluare

Începând cu 1 iulie 2023, normele privind ajutoarele de stat prevăd ca statele membre să organizeze consultări publice timp de 4-6 săptămâni (în funcție de bugetul schemei) cu privire la orice măsuri de securitate a aprovizionării care necesită aprobare în ceea ce privește ajutoarele de stat³⁴. Această

³¹ Raportul ACER din 2023 de monitorizare a securității aprovizionării.

³² Menegatti, E., Meeus, L. (2024), *FSR Policy Brief* (Sinteză politică FSR): *An easy fix to streamline capacity markets* (O soluție ușoară pentru raționalizarea piețelor de capacități): <https://hdl.handle.net/1814/77492>

³³ Raportul ACER din 2023 de monitorizare a securității aprovizionării.

³⁴ Punctul 348 [din OACME](#).

cerință a fost introdusă (împreună cu o cerință similară pentru schemele de decarbonizare) pentru a se asigura că părțile interesate sunt conștiente de orice măsuri planificate și au posibilitatea de a examina și de a furniza informații cu privire la proiectare și parametrii-cheie ai mecanismelor planificate de asigurare a capacității finanțate de stat. De exemplu, acest lucru permite participanților la piață să își exprime opiniile cu privire la cerințele de precalificare și de disponibilitate a capacității și la sancțiunile care, astfel cum se descrie mai sus, pot acționa ca bariere în calea participării anumitor resurse, reducând concurența și crescând costurile. Totuși, aceste cerințe adaugă, de asemenea, o etapă procedurală pentru autoritățile naționale care doresc să introducă mecanisme de asigurare a capacității.

3.5 Durata procesului de aprobare

Statele membre au considerat³⁵ că procesul de adoptare a deciziilor privind ajutoarele de stat cu privire la mecanismele de asigurare a capacității este îndelungat. Procesul actual de aprobare a mecanismului de asigurare a capacității are, în general, o durată minimă de 6 luni. Cu toate acestea, practica a arătat că discuțiile prealabile notificării cu statele membre tind să dureze mai mult, și anume până la 2 ani. Acest lucru s-a datorat nu numai caracterului „pilot” al primelor proceduri în temeiul noilor dispoziții ale Regulamentului privind energia electrică (articolele 20-27), ci și faptului că, în etapa de prenotificare, proiectarea sistemului tinde să fie încă în curs de elaborare: ideile inițiale fac încă obiectul unor discuții în cadrul statului membru și mai multe runde de schimburi interne cu părțile interesate de la nivel național, precum și cu serviciile Comisiei, tind să fie necesare pentru a finaliza proiectarea în detaliu a unei măsuri și pentru a se asigura că aceasta îndeplinește cerințele din legislația UE.

4. PROPUNERILE COMISIEI DE RAȚIONALIZARE ȘI SIMPLIFICARE

4.1 Revizuirea metodologiei ACER pentru ERAA

În temeiul articolului 69 alineatul (3) din Regulamentul privind energia electrică, Comisia solicită ACER, pe baza acestui raport, să modifice metodologia ERAA, după caz. Pentru a răspunde preocupărilor legate de metodologia ERAA prezentate mai sus, ACER (în cooperare cu ENTSO-E) ar trebui să își revizuiască metodologia de evaluare a adecvării în Uniune și să ia în considerare revizuirea metodologiei de calculare a indicatorilor de adecvare, pentru a reduce sarcina de punere în aplicare care revine statelor membre și a facilita punerea în aplicare armonizată a cadrului UE.

Metodologia ar trebui actualizată și raționalizată într-o serie de domenii pentru a asigura soliditatea cadrului și ușurința punerii sale în aplicare de către părțile interesate [ENTSO-E la nivelul UE și operatorii de transport și de sistem („OTS”) sau alte entități de la nivel național], reflectând lecțiile învățate din practica decizională.

³⁵ Statele membre au fost consultate cu titlu preliminar în iunie 2023, când Comisia a organizat două ateliere pentru statele membre, precum și în cadrul Forumului UE de reglementare în domeniul energiei electrice, care a avut loc la Roma în 2023.

Solicitarea Comisiei adresată ACER definește doar domeniul de aplicare al unei astfel de simplificări a metodologiei ERAA. ENTSO-E trebuie să prezinte proiectele detaliate de propuneri de metodologie pentru aprobarea ACER, în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul privind energia electrică.

4.1.1 Cadrul scenariilor

În conformitate cu metodologia ERAA (articolul 3), identificarea preocupărilor legate de adecvare ar trebui să se bazeze pe un scenariu central de referință (cu variante³⁶ care includ sau exclud mecanismele de asigurare a capacității aprobate), în timp ce sensibilitățile suplimentare au ca scop doar să evalueze soliditatea problemei de adecvare identificate.

Actualul scenariu central de referință se bazează pe realizarea Țintelor din PNEC, constând în obiective și ținte politice. Planurile naționale privind energia și clima descriu traiectoriile viitoarei capacități instalate (surse regenerabile de energie, stocare) și ale cererii (electrificare, eficiență energetică) în conformitate cu obiectivele ambițioase ale UE. Planurile naționale privind energia și clima ale statelor membre reprezintă cel mai bun plan disponibil care prezintă viitorul sistemului energetic în tranziția energetică. Totuși, acest scenariu nu ia în considerare faptul că pot apărea întârzieri în punerea în aplicare a măsurilor descrise în planuri și că astfel de întârzieri ar putea afecta adecvarea sistemului. În plus, planurile naționale privind energia și clima sunt actualizate o dată la cinci ani, iar traiectoriile inițiale se pot abate de la planul anterior. De exemplu, dezvoltarea de noi active legate de producția de energie electrică (de exemplu, surse regenerabile, energie nucleară), cererea de energie electrică (de exemplu, electroliza H₂) și infrastructura esențială (rețeaua națională, conectarea activelor de producție, interconexiunile) se pot abate de la plan în ceea ce privește compoziția sau ritmul.

Acesta este motivul pentru care s-ar putea avea în vedere revizuirea cadrului scenariilor și introducerea unui „scenariu privind tendințele și proiecțiile” în metodologia de identificare a preocupărilor legate de adecvare pe care statele membre le-ar putea utiliza pentru a justifica introducerea unui mecanism de asigurare a capacității. Acest demers ar avea avantajul de a permite luarea în considerare a unei viziuni alternative asupra viitorului, de exemplu în cazul în care sursele regenerabile de energie, energia nucleară sau stocarea sunt instalate într-un ritm diferit, iar electrificarea are loc într-un ritm diferit.

Acest „scenariu privind tendințele și proiecțiile”, determinat, de asemenea, în mod probabilistic, ar fi un scenariu care ar lua în considerare progresele efective în direcția realizării PNEC ale statelor membre. Aceasta include evoluția observată a ofertei, precum și a cererii (luând în considerare, de exemplu, ritmul electrificării și eficiența energetică) și dezvoltarea rețelei, ținând seama de riscul pentru unele țări ca îndeplinirea obiectivelor și Țintelor să nu se materializeze la

³⁶ Regulamentul (UE) 2024/1747 a consolidat rolul mecanismelor de asigurare a capacității în abordarea problemelor de adecvare. Prin urmare, varianta care include aceste mecanisme de asigurare a capacității aprobate devine mai relevantă decât varianta care nu ia în considerare aceste mecanisme. Acest lucru ar putea sta la baza eforturilor de raționalizare a metodologiei.

timp³⁷. Din acest motiv, al doilea scenariu nu ar trebui să includă alte riscuri pentru a evita denaturarea scopului său, și anume de a surprinde ritmul real al tranziției energetice. Acest scop presupune, de asemenea, ca tendințele utilizate în al doilea scenariu să nu fie mai conservatoare decât previziunile statelor membre, inclusiv politicile și măsurile deja adoptate și puse în aplicare. În plus, în această extindere a cadrului scenariilor, este esențial să se definească indicatori comparativi adecvați pentru a delimita diferențele dintre scenariile centrale de referință; totodată, acestea vor permite părților interesate să compare în mod eficace principalele ipoteze de-a lungul anilor. Scenariul suplimentar trebuie să asigure un echilibru atent între realism și prudență, pentru a evita riscul creșterii costurilor pentru consumatori fără a oferi beneficii suplimentare semnificative.

Din motivele de mai sus, scenariul suplimentar și ipotezele sale, în special bazate pe date istorice³⁸ și pe proiecții actuale³⁹, care diferă de obiectivul și țintele prezentate de statele membre pentru a asigura respectarea obiectivelor Uniunii privind energia și clima pentru 2030 și a obiectivului său privind neutralitatea climatică până în 2050, ar trebui să facă obiectul unei consultări publice cuprinzătoare. ACER ar trebui să ofere orientări cu privire la modul în care ar trebui realizată această consultare publică. Grupul de referință al părților interesate în planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani (TYNDP) este invitat să își exprime opinia cu privire la coerența scenariilor ERAA cu cadrul scenariilor TYNDP.

Este important să se reamintească faptul că NRAA-urile vor continua să joace un rol în asigurarea că evoluțiile specifice identificate de statele membre pot fi luate în considerare la elaborarea unui mecanism de asigurare a capacității.

4.1.2 Selectarea anilor-țintă

Metodologia ERAA [articolul 4 alineatul (1)] prevede modelarea fiecărui an pe un orizont de 10 ani (pe baza cerinței din Regulamentul privind energia electrică). Obținerea de rezultate pentru fiecare an este importantă pentru luarea deciziilor cu privire la necesitatea unui mecanism de asigurare a capacității, precum și pentru calcularea capacității maxime de intrare pentru participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității. Cu toate acestea, părțile interesate (ENTSO-E) s-au confruntat cu dificultăți de calcul în modelarea fiecăreia dintre acești 10 ani. În scopul simplificării, modelul ar putea, în viitor, să se modeleze în mod explicit pentru un număr limitat de ani-țintă care sunt esențiali pentru luarea deciziilor privind mecanismele de asigurare a capacității (inclusiv calcularea capacității maxime de intrare), în timp ce alți ani-țintă pot fi modelați prin extrapolare.

4.1.3 Rolul evaluării viabilității economice

³⁷ <https://www.eea.europa.eu/themes/climate/trends-and-projections-in-europe>.

³⁸ De exemplu: în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul privind guvernanța.

³⁹ Incluzând politicile și măsurile în discuție care au șanse reale de a fi adoptate.

În conformitate cu metodologia ERAA (articolul 6), evaluarea viabilității economice modelează deciziile de intrare și de ieșire de pe piață. În prezent, modelul ERAA măsoară viabilitatea economică a resurselor utilizând așa-numita abordare a „costului sistemului”, care reduce la minimum costurile globale ale sistemului, și anume suma costurilor fixe și a costurilor totale de exploatare. O astfel de abordare, care optimizează costurile pentru întregul sistem european într-o singură etapă, a generat constrângeri de calcul semnificative și inconsecvențe între deciziile de intrare și de ieșire în ceea ce privește capacitatea și riscurile estimate privind adecvarea nivelului de protecție. Pentru a răspunde acestor preocupări, viabilitatea economică a resurselor ar trebui să se bazeze pe o abordare de „maximizare a veniturilor”, care să măsoare diferența dintre veniturile preconizate și costurile pentru fiecare resursă de capacitate⁴⁰. Acest lucru este deja aplicat de unii OTS din Europa. Posibilitatea de a defalca evaluarea viabilității economice în iterații mai mici și mai puțin exigente din punctul de vedere al calculului este mai flexibilă (ca „abordare iterativă”⁴¹) și modelează mai bine deciziile de intrare și de ieșire în ceea ce privește capacitatea. Metodologia ERAA ar trebui să includă un proces ulterior pentru a permite identificarea directă a volumului care urmează să fie achiziționat pentru fiecare zonă de ofertare legată de decalajul de adecvare identificat în model. În plus, această abordare va facilita aplicarea calculului capacităților bazat pe flux, care reflectă în mod corespunzător oportunitățile comerciale transfrontaliere și câștigurile subiacente în materie de bunăstare. O simplificare suplimentară ar putea fi legată de revizuirea numărului de ani climatici modelați în evaluarea probabilistică, asigurându-se, în același timp, că aceasta reprezintă cu acuratețe nevoia de adecvare a resurselor.

În prezent, ERAA modelează comportamentul investițional prin calcularea unui CONE (costul unei noi intrări) utilizând doi parametri-cheie: costul mediu ponderat al capitalului (WACC) și pragul minim acceptabil [și anume rata minimă de rentabilitate solicitată de furnizorii de fonduri (acționari și/sau creditori) pentru a finanța investițiile în tehnologia de referință în zona geografică avută în vedere]. Unele părți interesate au subliniat îngrijorarea că evaluarea ar putea fi prea optimistă în ceea ce privește comportamentul investițional, și anume sugerând că investitorii reticenți la risc nu ar fi în măsură să finanțeze un proiect pe baza unor creșteri extreme ale prețurilor care au loc timp de câteva ore pe an. Prin urmare, ar trebui să se acorde o atenție deosebită și condițiilor pentru procesul decizional în materie de investiții, prin modelarea corespunzătoare a aversiunii față de risc a unui investitor rațional prin intermediul „pragului minim acceptabil”.

4.1.4 Capacitatea interzonală

Actuala ERAA (articolul 4.7 din metodologia ERAA) modelează schimburile interzonale din țări terțe în două moduri distincte: i) pentru sistemele care nu sunt modelate deloc⁴² (Rusia, Belarus), nu se presupune niciun schimb interzonal; ii) iar pentru sistemele care „nu sunt modelate în mod

⁴⁰ Evaluarea viabilității economice ar trebui adaptată pentru a reflecta mai bine veniturile relevante pentru noile resurse flexibile curate (inclusiv cele de pe piețele serviciilor auxiliare). În acest scop, interacțiunea strânsă cu părțile interesate relevante care înțeleg modelele de afaceri reale ale acestor tehnologii este extrem de importantă.

⁴¹ Simularea dispecerizării economice calculează veniturile și costurile pentru diferite resurse, apoi investițiile sunt ajustate pe baza rezultatelor, iar dispecerizarea este urmată din nou de ajustarea capacităților etc. până se obține echilibrul pieței.

⁴² Aceste sisteme nu sunt deloc modelate, adică nu se presupun schimburi interzonale din partea acestor țări terțe.

explicit” (Maroc, Moldova, Tunisia și Ucraina)⁴³, schimburile interzonale trebuie să reflecte condițiile de piață și practicile operaționale preconizate (inclusiv acordurile de racordare specifice). Ipotezele legate de aceste schimburi interzonale din țări terțe ar trebui monitorizate continuu de ENTSO-E (sub supravegherea ACER) pentru a reflecta nivelul de risc asociat acestor sisteme.

4.1.5 Impactul măsurilor cuprinse în planurile de punere în aplicare ale statelor membre

Metodologia ERAA [articolul 3 alineatul (3) și articolul 5 alineatul (14)] conține cerința ca evaluarea să se alinieze la măsurile și acțiunile definite de statele membre în planurile de punere în aplicare în temeiul articolului 20 alineatul (3) din Regulamentul privind energia electrică. În scopul simplificării [și în conformitate cu articolul 23 alineatul (5) din Regulamentul privind energia electrică], în viitor, evaluarea ar putea – în loc să se alinieze la măsurile cuprinse în planurile de punere în aplicare ale statelor membre –, să anticipeze impactul probabil al măsurilor cuprinse în planurile respective.

În plus, în cazul în care este identificată (și modelată în ERAA) o restricție indirectă la formarea prețurilor angro în temeiul articolului 10 alineatul (4) din Regulamentul privind energia electrică, metodologia ERAA [articolul 3 alineatul (7)] prevede ca evaluarea să conțină o sensibilitate obligatorie pentru a identifica dacă restricțiile indirecte la formarea prețurilor pot constitui posibile surse de preocupări legate de adecvarea resurselor. În scopul simplificării, această sensibilitate ar putea deveni neobligatorie.

4.1.6 Factori de reducere

Metodologia ERAA [articolul 4 alineatul (4)] conține cerințe privind disponibilitatea surselor de aprovizionare. Ar trebui să existe o opinie comună cu privire la definirea factorilor de reducere pentru diferite tehnologii. Acești factori de reducere ar trebui să fie puși la dispoziția publicului de ENTSO-E (sub supravegherea ACER).

4.1.7 Contribuția răspunsului părții de consum și a stocării

Metodologia ERAA [articolul 4 alineatele (3) și (5)] conține cerințe privind modul de modelare a răspunsului părții de consum și a stocării. Cu toate acestea, tehnologiile flexibile nefosile nu s-au aflat încă în vizorul ERAA. Pe măsură ce tranziția energetică continuă și modelul lor de afaceri se dezvoltă, intensificarea punerii în aplicare a ERAA în vederea luării în considerare a resurselor flexibile nefosile și luarea în considerare a oricăror resurse sprijinite în cadrul măsurilor de flexibilitate devin din ce în ce mai importante (de exemplu, o mai bună reflectare a constrângerilor de solicitare pentru modelul de dispecerizare economică, o mai bună luare în considerare a

⁴³ Aceste sisteme sunt modelate ca fiind cele mai bune estimări exogene ale schimburilor interzonale cu zone modelate.

Datele sunt furnizate de OTS care au interconexiuni directe cu aceste sisteme și ar trebui să reflecte condițiile de piață și practicile operaționale preconizate (inclusiv acordurile de racordare specifice).

veniturilor din serviciile auxiliare⁴⁴ pentru evaluarea viabilității economice, o mai bună estimare a resurselor locale, cum ar fi pompele de căldură, utilizarea vehiculelor electrice etc.), ERAA poate nu numai să țină seama în mod corespunzător de contribuția răspunsului părții de consum și a stocării, ci și să ofere o contribuție relevantă la evaluarea nevoilor de flexibilitate, evitând astfel dublarea muncii pentru statele membre.

4.1.8 Transparența și interacțiunea cu părțile interesate

Metodologia ERAA (articolele 9 și 11) conține deja cerințe privind transparența și interacțiunea cu părțile interesate. Eforturile de sporire a transparenței ar trebui să continue. De exemplu, părțile interesate și autoritățile de reglementare au solicitat publicarea rezultatelor ERAA care indică distribuția energiei neservite pe oră. Astfel de informații sunt esențiale pentru ca statele membre și părțile interesate să înțeleagă măsura în care un eveniment de penurie constituie o amenințare gravă la adresa securității aprovizionării și ar trebui inclus în ERAA. Datele de intrare (articolul 5 din metodologia ERAA) care nu sunt specifice statelor membre, dar sunt utilizate ca valori implicite pentru toate zonele de ofertare în modelul ERAA (de exemplu, indicatorii de cost ai resurselor, factorii de reducere) ar trebui să fie puse la dispoziția publicului de ENTSO-E (sub supravegherea ACER).

4.2 Raționalizarea procesului de aprobare de către Comisie a mecanismelor de asigurare a capacității

Este necesară o decizie de aprobare din partea Comisiei înainte ca ajutorul de stat să poată fi acordat în mod legal prin intermediul unui mecanism de asigurare a capacității. Adoptarea unei decizii privind ajutoarele de stat pentru un mecanism național de asigurare a capacității necesită evaluarea compatibilității acestuia cu cerințele din Regulamentul privind energia electrică (articolele 20-27) și din secțiunea 4.8 din OACME.

Pentru a răspunde preocupărilor statelor membre și a accelera aprobarea mecanismelor de asigurare a capacității, Comisia propune elaborarea unei *proceduri simplificate privind ajutoarele de stat* pentru proiectarea mecanismelor de asigurare a capacității care urmează modele standard predefinite bazate pe cele mai bune practici și care, prin urmare, se preconizează că va limita denaturarea concurenței. Această procedură simplificată va fi propusă ca parte a noului cadru privind ajutoarele de stat menționat în cadrul pilonului 2 al Comunicării privind O busolă pentru competitivitatea UE⁴⁵.

Pentru a permite evaluarea juridică necesară în temeiul Regulamentului privind energia electrică și al normelor privind ajutoarele de stat și pentru a oferi orientările necesare în legătură cu proiectări naționale de obicei complexe, această procedură simplificată ar acoperi un set necesar de caracteristici de proiectare. Deși o decizie privind ajutoarele de stat ar rămâne necesară pentru

⁴⁴ Metodologia ERAA [articolul 6 alineatul (9) litera (b)] permite luarea în considerare a tuturor fluxurilor de venituri, inclusiv a veniturilor de la servicii auxiliare esențiale pentru tehnologiile de stocare și răspunsul părții de consum. Acest lucru ar trebui să devină obligatoriu.

⁴⁵ 29.1.2025 COM(2025) 30 final: eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0030.

aprobarea unui mecanism de asigurare a capacității, discuțiile cu Comisia ar putea fi accelerate în mod semnificativ pentru statele membre care urmează procedura simplificată.

Procedura simplificată propusă ar acoperi cele mai uzuale două modele de mecanisme de asigurare a capacității – unul pentru mecanismele centrale de asigurare a capacității la nivelul întregii piețe și unul pentru rezervele strategice – și ar rezuma elementele-cheie pe care statele membre sunt obligate să le furnizeze sub forma unei liste de verificare.

În cazul în care proiectarea mecanismului de asigurare a capacității avut în vedere de statul membru se aliniază la toate elementele din lista de verificare, Comisia ar urma să adopte rapid o decizie privind ajutoarele de stat, fără a fi necesare discuții suplimentare cu privire la proiectare.

Cerințele pentru acest proces simplificat pot conține următoarele elemente:

- statele membre pot aplica procesul simplificat dacă se *bazează pe cel mai recent raport ERAA* (aprobat de ACER) pentru a demonstra necesitatea schemei. Astfel cum s-a subliniat la punctul 4.1, metodologia ERAA va fi simplificată în viitor iar statelor membre li se va oferi o flexibilitate suplimentară pentru a-și justifica schema pe baza ERAA;
- ca o simplificare suplimentară pentru a accelera procesul de aprobare a mecanismului de asigurare a capacității, Comisia va solicita ACER să calculeze *o valoare de referință a pierderilor de sarcină* pentru toate statele membre, valorificând experiențele actuale pentru a spori eficiența și a îmbunătăți coerența calculului. ACER ar trebui, de asemenea, să pună la dispoziție indicatori de referință ai costurilor la nivelul UE, luând în considerare studiile existente privind costul noilor intrări și cele mai bune studii economice disponibile. Aceste valori de referință (care vor fi puse imediat la dispoziție de ACER) vor permite statelor membre să își stabilească rapid standardele de fiabilitate în cazul în care decid să ia în considerare calculele ACER;
- în ceea ce privește procesul general de aprobare a mecanismelor de asigurare a capacității, statele membre care nu și-au adoptat încă planul de punere în aplicare își pot prezenta planul Comisiei cu mult timp înainte de schema propusă. Statele membre pot pune în aplicare reformele propuse cuprinse în planul lor în paralel cu introducerea sistemului. Statele membre care și-au prezentat deja planul de punere în aplicare și au primit avizul Comisiei nu sunt obligate să emită un nou plan de punere în aplicare;
- în cele din urmă, în ceea ce privește proiectarea sistemului, aceasta ar trebui să respecte un set necesar de caracteristici de proiectare. Comisia va detalia aceste bune practici ca parte a propunerii pentru noul cadru privind ajutoarele de stat.

5. CONCLUZII ȘI ETAPELE URMĂTOARE

Pe baza revizuirii procedurii legate de solicitarea pentru mecanismele de asigurare a capacității în temeiul capitolului IV din Regulamentul privind energia electrică, Comisia concluzionează că o serie de elemente pot fi raționalizate și, în anumite condiții, procedura poate fi simplificată.

În temeiul articolului 69 alineatul (3) din Regulamentul privind energia electrică, Comisia prezintă, până la 17 aprilie 2025, propuneri în vederea simplificării procesului de evaluare a mecanismelor de asigurare a capacității, după caz.

O astfel de propunere este detaliată în anexa I la proiectul de Comunicare a Comisiei privind Cadrul privind ajutoarele de stat în cadrul Pactului pentru o industrie curată [Cadrul privind ajutoarele de stat în cadrul Pactului pentru o industrie curată (*Clean Industrial Deal State Aid Framework* – CISAF)]. Statele membre vor fi consultate cu privire la propunere înainte de adoptarea acestora.

Poziția Comisiei cu privire la acest raport nu aduce atingere niciunei poziții pe care ar putea-o adopta cu privire la compatibilitatea oricărei măsuri naționale de punere în aplicare cu legislația UE.